

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Etapa locală

11 februarie 2023

Clasa a IX-a

Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Eseul sau răspunsurile nu vor fi precedate de titlu și/sau motto.
- Timp de lucru: 3 ore.
- Total: 100 de puncte
- Nu se acordă puncte din oficiu.

Se dau textele:

A. *Peste case plumburii, departe, se zăresc doi plopi. Doi plopi bătrâni și resemnați, crescuiți într-o curte cu grilaj de fier. Când înverzesc plopii, eu știu că e primăvară și îmi spun: iată, a venit primăvara... Mă ridic de la masa mea, deschid ferestrele și privesc în stradă. Trec oameni fericiți pe stradă și soarele îmi zâmbește. Întâlnesc atâtea ispite când mă aplec și privesc pe ferestruică... De aceea mă tem să privesc și mă așez mai frumos la masa mea.*

Primăvara, odăița e tristă. Eu nu vreau să fie tristă, dar așa e. Afară e soare mult și neliniște, și ghicesc zbor de albine, și ramuri înflorite, și castani umezi. În odăiță, soarele a adus lumină multă, dar lumina se revarsă pe ferestre înapoi, afară. La mine, totul e mort. Și cutiile cu insecte, și ierbarul, și biblioteca, și teancurile de reviste. Și peste toate se așterne praf, și seara se face tot mai multă tăcere. Și ghicesc atunci cum se strecoară pe sub castani perechi.

Dar, în toamnele reci și umede, cât sunt de fericit în singurătate... Privesc în jarul sobei de zid și gândesc: poate, la toamnă, nu voi mai privi singur jăratecul și nu voi mai asculta singur vântul... Apoi râd și îmi spun: de câte toamne nu gândesc același lucru?...

Copilăria s-a stins între pereții văruiți, sub tavanul scund. Aici am fost eu mic. În locul patului de lemn roșu, era un pat cu un leagăn. Îmi amintesc atâtea ceasuri, atâtea închipuiri care știu că niciodată nu se vor mai întoarce. Ei, Doamne, îmi spun eu zâmbind, nu pot rămâne întotdeauna copil. Trebuie să mă schimb, să fiu mare, mare atât cât vreau eu. Poate va trebui să îndur, să mă sfâșie tristeți, să mă tulbure ispite.

Dar dacă altfel nu se poate?

De ce subliniez eu cuvinte, în acest carnet, pe care nu-l va citi nimeni? Aș vrea să cuprind acum sufletul mansardei, pe care îl simt, că mi se apropie în singurătate numai mie. Atâția ani s-au scurs, cu tăceri și cu desfătări. Câte n-am visat eu din patul de lemn roșu... Nu trebuie să fiu trist dacă visurile au rămas vise, dacă eu n-am ajuns fermecător, dacă n-am cutreierat încă India, dacă nu s-a îndrăgostit nicio Marie Bashkirtseff de mine... Visez acum vise noi și dulci. Iar visele se strecoară în viața mea, și mie îmi par viață și altora le par vise.

(Mircea Eliade, **Romanul adolescentului miop**)

B. *Până să descopăr realitatea amară, zilele erau mai luminoase. Cerul era mai senin. Puteam să umblu în voie ore întregi prin mica grădină a casei noastre, uitându-mă la pământ, la frunze și la viermii maronii care ieșeau după ploaie. Descopeream ceva nou în fiecare clipă. Singurul copac din grădină îmi era un adevărat prieten, plin de viață și atent, care înflorea de fiecare dată când ne întorceam din vacanța de Nouruz*. Știam că face asta de bucurie, pentru că înflorea doar o dată, doar când reveneam noi. La câteva zile după întoarcerea noastră, florile se scuturau și arătau diferit, apoi rodeau cireșe roșii, gustoase. Era datoria lui să ne dea fructe, însă florile nu aveau niciun alt motiv să existe decât să-mi ureze mie bun-venit: dintre toți ai casei, eu îl iubeam cel mai mult.*

Uneori mă jucam cu razele de soare care intrau în camera mea prin faldurile perdelei. Simțeam că mă fac nevăzut în pulberea care se rotea prin ele.

Noaptea, stelele străluceau cam ciudat, dar luna... Luna era cu totul altceva! Nu se supunea niciunei reguli și niciunei legi, se purta ca un copil încăpățânat. Misiunea ei era să lumineze cerul nopții, însă dacă nu dorea, nici nu-și făcea apariția. În schimb, se arăta pe neașteptate când nu avea voie. Sărea pe furiș în mijlocul cerului. Uneori o vedeam și dimineața, lângă soare. Își lua o culoare ștearsă, ca să nu o observe nimeni, și râdea ștregărește. Alteori, își ițea doar cornul și se uita cu coada ochiului la noi. Însă atunci când se dovedea ascultătoare, nimeni nu putea să îi reziste. Apărea la asfințit, cu hainele frumos rânduie, cu fața curată și părul pieptănat, strălucitoare și cuminte, fermecându-ne pe toți. Toată lumea o lăuda și i se uitau toate poznele. Orișicum, era un tovarăș de joacă fără pereche. Pregătită oricând să fugă după mine, ne învăteau amândoi în jurul havuzului și, fără nici cea mai mică greșeală, se oprea exact când mă opream și eu. O dată nu s-a întâmplat să greșească și să facă un pas mai în față! Credeam că suntem legați unul de altul, că era prietena mea, pentru că numai după mine venea. Mă întindeam în curte și n-o scăpam din ochi. Acolo era un du-te-vino neconținut, dar ea nu îi urma pe ceilalți. Era întocmai ca mine. Nimeni nu putea să o forțeze să facă ceva... Da, eu eram luna, iar Arash era soarele. El venea la timp, pleca la timp și nu încălca niciodată regulile.*

* Nouruz = Anul Nou iranian, sărbătorit la echinocliul de primăvară (20/21 martie)

* havuz = bazin de apă descoperit, construit în parcuri, în scuaruri etc., din piatră sau din beton, de obicei cu fântână arteziană în interior; fântână arteziană.

(Parinoush Saniee, *Tatăl celui lalt copil*)

Subiectul I

30 de puncte

Răspunde, prin enunțuri, la fiecare dintre următoarele cerințe:

1. Ilustrează, prin două exemple, o funcție a comunicării identificată în textul **A** (*Romanul adolescentului miop*, de Mircea Eliade). **6 puncte**
2. Explică rolul stilistic al utilizării timpului imperfect în textul **B**. **6 puncte**
3. Motivează utilizarea persoanei I în cele două texte. **6 puncte**
4. Prezintă rolul descrierii în textul **B** (*Tatăl celui lalt copil*, de Parinoush Saniee). **6 puncte**
5. Exprimă-ți opinia în legătură cu semnificația următoarei secvențe din textul **A**: *Ei, Doamne, îmi spun eu zâmbind, nu pot rămâne întotdeauna copil. Trebuie să mă schimb, să fiu mare, mare atât cât vreau eu. Poate va trebui să îndur, să mă sfâșie tristeți, să mă tulbure ispite.* **6 puncte**

Notă!

Niciun răspuns nu va depăși **100 de cuvinte**.

Subiectul al II-lea

35 de puncte

Redactează un text, de 150 – 300 de cuvinte, care să reprezinte *o pagină din jurnalul* unui adolescent/ unei adolescente visător/visătoare.

Notă!

Pentru conținut, vei primi **30 de puncte**, iar pentru redactare, vei primi **5 puncte** (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Subiectul al III-lea

35 de puncte

Scrie un eseu, de 600-900 de cuvinte, despre *nevoia de comunicare la vârsta adolescenței*, pornind de la cele două fragmente citate și valorificând experiența ta culturală.

Notă!

În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în formularea tezei/a punctului de vedere cu privire la temă, *argumentația* (cu trei argumente/raționamente logice/exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Pentru conținutul eseului, vei primi **30 de puncte**, iar pentru redactare, vei primi **5 puncte** (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Textul/eseul care nu are cel puțin 600 de cuvinte nu va primi punctaj pentru redactare.

Notă!

Inserarea de citate critice necomentate, nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.

Nu se acordă fracțiuni de punct.